

**KAZAK TÜRK EDEBİYATININ BEŞ ARIS'INDAN BİRİ:
ŞEKERİM HUDAVERDİYEV'İN KAZAK MILLİ UYANIŞINDAKİ ROLÜ**
(One of the Five “Arys” of Kazakh Literature: The Role of Shekerim Khudaverdiev in
the Arising of Kazakh Nationalism)

Kazak Türklerinin aksakalları, aydınları ve muallimleri, gençlere Kazak tarihinin meşhur hanlarını, büyüklerini, kumandanlarını, yazar ve şairlerini örnek gösterirken beş kişiyi **Beş Arıs (Beş Yiğit)** olarak tanımlamakta ve bu şahsiyetlere ayrı birer değer vermektedirler. Bu beş Arıs'ın her biri Stalin tarafından öldürülmüş kişilerdir. Bu sebeple Kazak Türk toplumunda unutulmaz acıların da adı olmuş olan Arıs'lar daima vefa duyguları ile anılarak milli bilincin toplandığı imgelere dönüşmüştür.

Beş Arıs'tan birisi olan Şekerim Hudaverdiyev tarihi bir kişilik olmasının yanı sıra edebi yönden de Kazak edebiyatının millileşmesinde önemle rol oynamış bir şahsiyettir. Şekerim Hudaverdiyev'in şiirlerinin bulunduğu kitapta yer almayan “Qazaqtın Tüp Atası” (Kazak'ın Dip Atası) isimli şiiri Abay 1-91 isimli dergide yayımlanmış olup bu şiir metni şairin tarih ve milli bilinç oluşumundaki tavrını göstermesi açısından son derece dikkat çekicidir. Bildirimizde bu şiir metnini temel alarak Şekerim Hudaverdiyev'in Kazak milli uyanışında ve bilinç oluşumundaki rolüne işaret edilecektir.